

IMPACTMETING EDUCATIEF CENTRUM OOST (EC-O)

uitkomsten van onderzoek naar
de impact en werkzame elementen
van Educatief Centrum Oost

Meetellen in Amsterdam
september 2023

meetellen
√

INLEIDING

Sinds 2019 kunnen volwassenen die om uiteenlopende redenen een afstand hebben ontwikkeld tot de arbeidsmarkt bij Educatief Centrum Oost (EC-O) mbo-opleidingen en trainingen volgen. Studenten kunnen hier kosteloos en met behoud van uitkering een mbo-diploma (niveau 1, 2 of 3) halen.

EC-O richt zich daarbij niet alleen op het onderwijs en leren van vaardigheden, maar kijkt ook wat studenten nodig hebben om zich op persoonlijke vlak te ontwikkelen. Zo is er bijvoorbeeld aandacht voor het vergroten van het zelfvertrouwen en de (zelf)redzaamheid van studenten en er wordt rekening gehouden met hun persoonlijke situatie (bijvoorbeeld de sociale en financiële situatie).

Onderzoeksbureau Meetellen heeft door middel van interviews met (oud-)studenten onderzoek gedaan naar:

- de impact die het volgen van een opleiding bij EC-O heeft voor (oud-)studenten;
- de werkzame elementen van EC-O.

Over EC-O

EC-O is een initiatief dat voortgekomen is uit het project Samen Vooruit. Dit is een netwerk van organisaties in Amsterdam Oost die zich inzetten voor de ondersteuning en versterking van bewoners, voor het vergroten van hun kansen en het bestrijden van armoede.

Om het aanbod van mbo-opleidingen mogelijk te maken werkt EC-O samen met ROC's, verschillende leerwerkbedrijven en de gemeente Amsterdam.

Met elk van deze samenwerkingspartners zijn afspraken gemaakt – die soms afwijken van de standaardprocedures en regels – om het voor de studenten bij EC-O mogelijk te maken om te studeren. Zo is met de gemeente een pilot overeengekomen waarbij studenten langer dan een jaar mochten studeren met behoud van uitkering en vergoeding van studiekosten. Met de ROC's en leerwerkbedrijven werd afgesproken dat studenten een opleiding Beroepsbegeleidende leerweg (BBL) konden volgen op basis van een stagecontract in plaats van een arbeidscontract.

HET ONDERZOEK

In de periode april en mei 2023 zijn 14 (oud-)studenten geïnterviewd die bij EC-O een mbo-opleiding niveau 2 volgden. Met hen is gesproken over wat de EC-O voor hen opgeleverd heeft. Wat hebben zij geleerd? Hoe is hun situatie veranderd door de opleiding bij EC-O? Bijvoorbeeld als het gaat om dagelijkse bezigheden, sociaal netwerk, etc.

IMPACTINDICATOREN EC-O

vaardigheden

- werknemersvaardigheden
- taalvaardigheden
- sociale vaardigheden
- digitale vaardigheden

empowerment en zelfredzaamheid

- eigen kwaliteiten kennen
- weten wat je wilt bereiken
- weten hoe je dit kunt bereiken
- informatie vinden
- zelfvertrouwen
- hulp (durven) vragen
- voor jezelf opkomen
- sociale contacten uitbreiden

Samen met het bestuur, medewerkers van EC-O en betrokkenen vanuit het ROC is in kaart gebracht welke meerwaarde de ECO-opleiding studenten zou kunnen opleveren. Aan de hand daarvan zijn impactindicatoren geformuleerd: Waaraan kun je zien of de verwachte opbrengst behaald is en of er bijvoorbeeld sprake is van empowerment of grotere (zelf)redzaamheid bij (oud-)studenten?

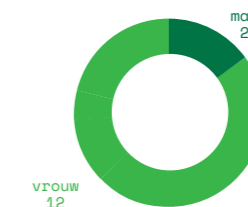
Aan de hand van de geformuleerde impactindicatoren is een interviewleidraad opgesteld. Op basis van de interviews met (oud-)studenten is gekeken of EC-O met de opleiding het gewenste resultaat behaalt: empowerment van studenten.

WIE HEBBEN WE GESPROKEN?

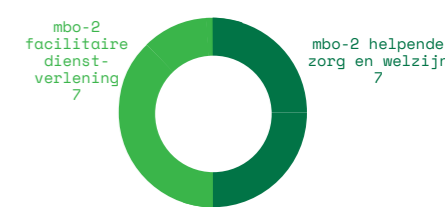
- 10 oud-studenten (afstudeerjaar 2021 en 2022, mbo niveau 2)
- 4 tweedejaars studenten (mbo niveau 2).
- gemiddelde leeftijd: 41 jaar
- de meerderheid van de geïnterviewden heeft jonge/ schoolgaande kinderen
- voor meer dan driekwart van de geïnterviewden is Nederlands niet de moedertaal.

De leeftijd, verdeling mannen en vrouwen en diversiteit in achtergronden komt overeen met het totaal aantal studenten dat bij EC-O een opleiding heeft gevolgd.

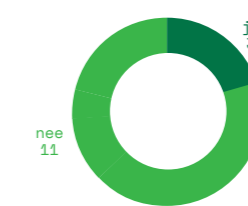
GESLACHT

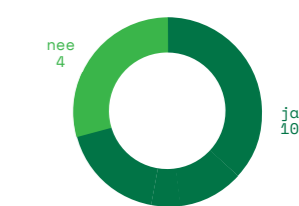
OPLEIDING BIJ EC-O

NEDERLANDS ALS MOEDERTAAL

HEEFT JONGE/ SCHOOLGAANDE KINDEREN

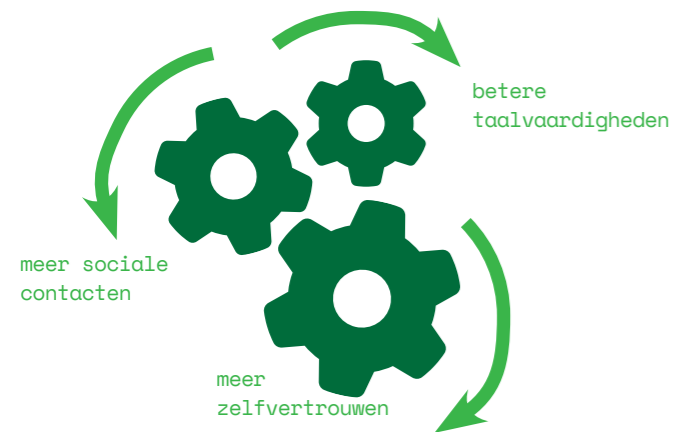
UITKOMSTEN ONDERZOEK

EC-O heeft impact op verschillende leefgebieden

De opleiding bij EC-O heeft volgens geïnterviewden verschil gemaakt op verschillende vlakken van hun leven. Er ontstaat bovendien een sneeuwbaaleffect van positieve ontwikkelingen waarbij de ontwikkelingen op verschillende vlakken elkaar versterken.

Door de opleiding bij EC-O hebben studenten:

- werknemersvaardigheden ontwikkeld
- Nederlandse taalvaardigheden verbeterd
- hun sociaal netwerk uitgebreid en/ of hun sociaal isolement achter zich gelaten
- hun zelfvertrouwen vergroot
- meer perspectief op werk gekregen
- werk gevonden (betaald of vrijwillig) of een vervolgstap gemaakt naar een vervolgopleiding.

“[Ik heb geleerd] dat ik alles kan doen. [...] Ik zei vroeger: Ik kan niet.. Ik kan niet.. Nu zeg ik: Ja. Als ik dit kan doen, als ik iets wil doen, ik kan het wel.”

“Ik durf meer te praten, [...] vroeger niet. Ik praatte niet veel Nederlands. Ik zei nee, ik ga fouten maken. Ik durfde niet vragen te stellen. Nu niet [meer]. Nu praat ik meer Nederlands met collega’s. Ik moet gewoon Nederlands praten.”

“Ik voelde me ook geïsoleerd. Als je thuis bent, de kinderen zijn iets groter en je doet dan niks. Dan ga je je ook een beetje geïsoleerd voelen. Je bent alleen in huis. Wat ga je nou doen? [...] En nu kom ik vrolijk [thuis], ik doe een babbeltje, ook op stage hoor.”

“Het was zoals als iemand blind was en nu alles kan zien. Het is zo’n groot verschil. Ik heb heel veel mensen leren kennen. Ik heb echt gezien hoe je eigenlijk officieel werkt in Nederland.”

EC-O draagt bij aan empowerment en emancipatie

EC-O droeg bij aan empowerment van alle geïnterviewden. Met empowerment bedoelen we in dit onderzoek: je eigen kwaliteiten kennen, weten wat je wilt bereiken, weten hoe je dit kunt bereiken, informatie weten te vinden, zelfvertrouwen (vergroten), hulp vragen, en voor jezelf opkomen. Studenten ervaren bijvoorbeeld dat zij meer perspectief hebben, stappen gezet hebben richting hun doel, of ervaren door het vinden van een baan zelfstandigheid, onafhankelijkheid en vrijheid.

De mate van empowerment was het sterkst voor degenen die voor deelname aan EC-O weinig tot geen activiteiten buitenshuis hadden en nog niet goed Nederlands spraken. Voor hen zette de opleiding een proces van emancipatie in gang en hielp hen om hun sociaal netwerk te vergroten of uit een sociaal isolement te raken.

“Ik wilde altijd mezelf zijn, een baan hebben, niet afhankelijk zijn van iemand. [...] En dankzij EC-O dat ik mijn kans ging oppakken en dankzij hun dat ik nu onafhankelijk ben, mijn droom heb kunnen waarmaken. [...] Ik voel me gewoon vrij. Het is gewoon een vrijheidsgevoel en verantwoordelijkheidsgevoel. Dat je dingen zelf kan regelen, in orde maken.”

Werkzame elementen van EC-O: mensgericht

Uit het onderzoek komt een aantal werkzame elementen van EC-O naar voren.

mensgerichte aanpak

Er is aandacht voor de complete persoon, inclusief de situatie waarin iemand zich bevindt (bijvoorbeeld financieel en sociaal).

onderwijs(systemen) wordt aangepast aan studenten

Lestijden worden aangepast om studie en zorg voor kinderen te kunnen combineren, studenten kunnen studeren met behoud van uitkering, studiekosten worden vergoed en reiskosten ook (indien nodig).

vertrouwde leeromgeving

Herkenning tussen studenten onderling (bijvoorbeeld op basis van achtergrond, leeftijd, thuissituatie) en informeel contact (bijvoorbeeld tijdens een gezamenlijke lunch), dragen bij aan gelijkwaardig contact tussen studenten onderling en tussen studenten en medewerkers. Dit draagt voor studenten bij aan een veilige leeromgeving.

“Ik ben 40 en als ik in een klas zit met [jongeren van de leeftijd van] mijn zoon, ben ik bang om een fout te maken. De kinderen zijn hier geboren. Als je studeert met iemand die hier is geboren, is het echt moeilijk voor jou om te leren. [...] En hier voelt het meer vrijer.”

COLOFON

Meetellen in Amsterdam

Keizersgracht 334

1016 EZ Amsterdam

<https://amsterdam.meetellen.nl/home>

e-mail: amsterdam@meetellen.nl

Onderzoeksteam:

Marleen van Stokkum (onderzoeker), Jeroen Groen (co-onderzoeker), Ireen van der Lande (co-onderzoeker), Esmeralda van der Naaten (projectleiding)

Met dank aan:

Alle (oud-)studenten die we hebben mogen interviewen, Nooshi Forozesh, Cas Smithuysen, Nora Nijhuis, Firoez Azarhoosh, Edwin van Hemert, Justin Schild, André van Vught, Hannah Borgesius, Mila Lammens, Antoinette Veneman

Opdrachtgever:

Stichting Educatief Centrum Oost (EC-O)

Fahrenheitstraat 99

1097 PP Amsterdam

september 2023

OVER MEETELLEN IN AMSTERDAM

Meetellen is een onderzoeksbureau voor én door mensen die bekend zijn met extra ondersteuning. Meetellen geeft met onderzoek een podium voor hun stem, met als publiek de gemeente of maatschappelijke organisaties.

Dit doen we in de overtuiging dat, om mensen goed te kunnen bevragen, je een extra inspanning moet leveren in de werkwijze en het maken van contact. Ervaringsdeskundige onderzoekers van Meetellen kunnen dat goed en zijn hierin getraind.